

TÜRKİYE İŞ KURUMU

2021 YILI ÜÇÜNCÜ ÇEYREK AÇIK İŞ
İSTATİSTİKLERİ ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

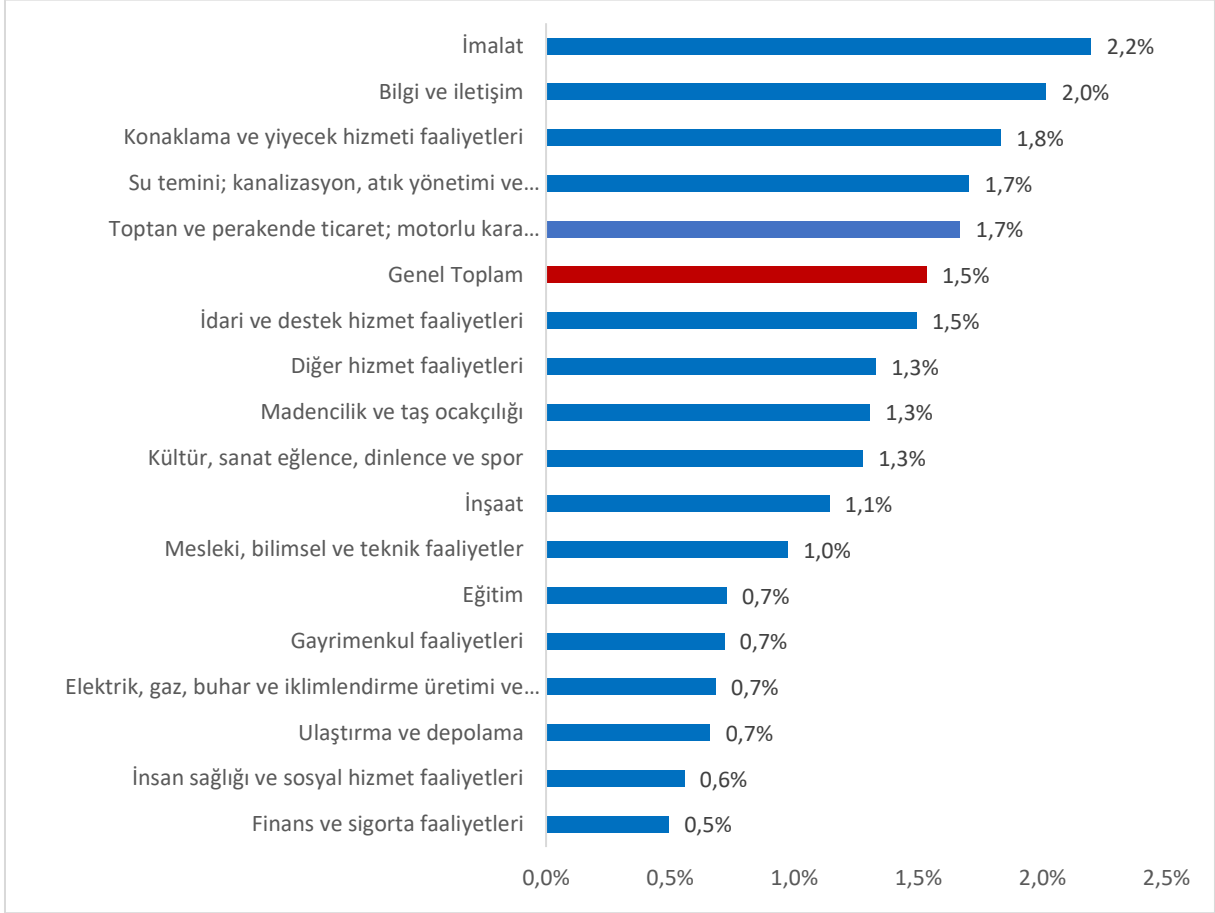
GİRİŞ

- ❖ Açık İş İstatistikleri Araştırması kapsamında 16-31 Ağustos 2021 tarihleri arasında Türkiye genelinde örnekleme yer alan 1 ve üzeri istihdamlı **15 bin 981 işletme ile iletişime geçilmiştir**¹. Söz konusu işletmelerden 13 bin 1'ine (% 81,4) soru formu uygulanmıştır.
- ❖ Araştırma kapsamında açık iş kavramı; henüz ortaya çıkmış ve doldurulmamış ya da açık olmak üzere olan, işverenin işletmesi dışından uygun bir aday bulmak amacıyla aktif adımlar atmakta olduğu ve daha fazla adım atmaya hazırlandığı, işveren tarafından hemen ya da belirli bir dönem içerisinde doldurulmak istenen ücretli bir iş şeklinde ifade edilmektedir. Açık iş oranı ise, açık iş sayısının açık iş sayısı ile çalışan sayısı toplamına oranlanmasıyla ise açık iş oranı elde edilebilecektir.
- ❖ Araştırma kapsamında, 2021 yılı 3. çeyreğinde Türkiye genelinde (1 ve daha fazla kişi istihdam eden) işletmelerde toplam **243 bin 9 açık iş olduğu tespit edilmiştir**. 1-9 istihdamlı işletmelerde toplam **104 bin 785 açık iş**, 10 ve daha fazla istihdamlı işletmelerde ise **138 bin 224 açık iş olduğu görülmüştür**.
- ❖ Açık iş sayısı 10 ve daha fazla istihdamlı işletmelerde bir önceki yılın aynı dönemine (2020 3. çeyrek 47 bin 693) kıyasla **% 189,8 oranında** artmıştır.
- ❖ Açık işlerin 10 ve daha fazla istihdamlı işletmelerde geçen yılın aynı dönemine göre en çok arttığı sektörlerin başında “İmalat”, “Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri” ve “Toptan ve Perakende Ticaret” sektörleri gelmektedir.

¹ Açık İş İstatistikleri Araştırması kapsamı, önceki yıllarda 10 ve daha fazla istihdamlı işletmeler iken 2021 yılı 1. çeyrekte ilk defa araştırma kapsamı genişletilerek 1-9 istihdamlı işletmeler de araştırma kapsamına alınmıştır.

AÇIK İŞ VERİLERİ

Şekil 1: Sektörler İtibariyle Açık İş Oranı (%) (1 ve Üzeri İstihdamlı İşyerleri)

Kaynak: 2021 Yılı 3. Çeyrek Açık İş İstatistikleri Araştırması, İŞKUR

- ❖ Araştırma kapsamında yer alan **17 sektörden 5 tanesinin açık iş oranı Türkiye genelinin üzerinde iken, 12 sektörün açık iş oranı genel ortalamanın altında kalmıştır.**
- ❖ 2021 yılı 3. çeyrek itibariyle en yüksek açık iş oranı %2,2 ile “İmalat” sektöründedir. Bu sektörü, %2’lik açık iş oranı ile “Bilgi ve İletişim” ve %1,8 ile “Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri” sektörleri takip etmektedir. (Şekil 1)
- ❖ Araştırma kapsamında en fazla açık iş %5 ile “**Satış Danışmanı**” mesleğindedir. İlk onuncu sırada yer alan diğer meslekler ise sırasıyla; “Gazaltı (Mig-Mag) Kaynakçısı”, “Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi”, “Şoför-Yük Taşıma”, “Makineci (Dikiş)”, “Üretim İmal İşçisi”, “Beden İşçisi (İnşaat)”, “Garson (Servis Elemanı)”, “Ortacı/Ayakçı (Tekstil)” ve “Temizlik Görevlisi” meslekleridir. Türkiye genelinde 2021 yılı 3. çeyrek itibariyle açık işlerin %24,7’si bu mesleklerde bulunmaktadır.

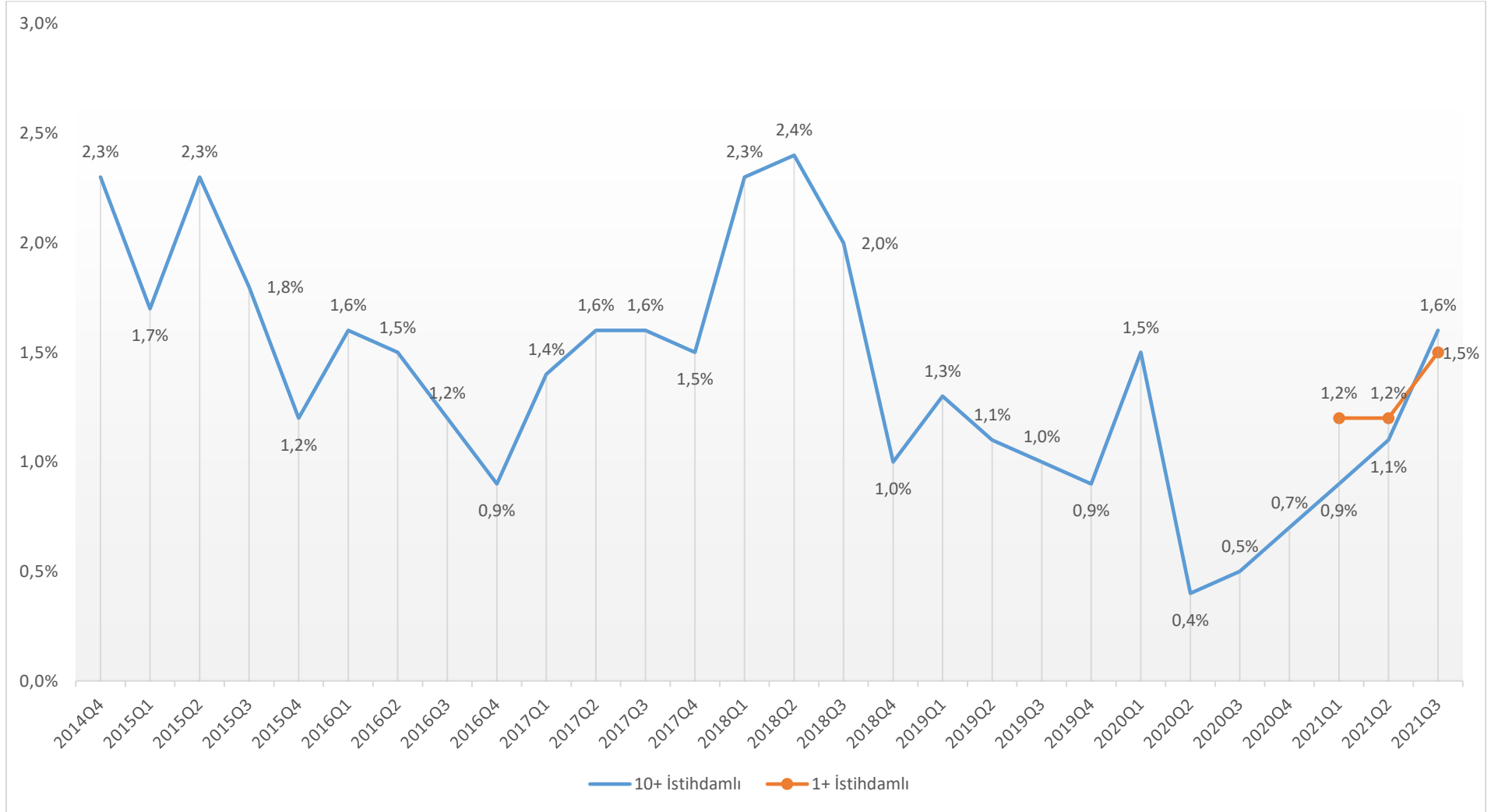
Tablo 1: 2021 Yılı 3. Çeyrek Temel Verileri (1 ve Üzeri İstihdamlı İşyerleri)

	Ekonomik Faaliyet	2021-Q3			
		Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İş Dağılımı
1	İmalat	3.570.752	80.167	2,2%	33,0%
2	Toptan ve Perakende Ticaret	4.027.974	68.322	1,7%	28,1%
3	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	1.275.369	23.785	1,8%	9,8%
4	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	1.073.197	16.244	1,5%	6,7%
5	İnşaat	1.363.279	15.728	1,1%	6,5%
6	Ulaştırma ve Depolama	1.299.725	8.637	0,7%	3,6%
7	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	703.509	6.912	1,0%	2,8%
8	Diğer Hizmet Faaliyetleri	392.728	5.282	1,3%	2,2%
9	Bilgi ve İletişim	255.706	5.257	2,0%	2,2%
10	Eğitim	410.776	3.003	0,7%	1,2%
11	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	463.100	2.591	0,6%	1,1%
12	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	114.199	1.509	1,3%	0,6%
13	Gayrimenkul Faaliyetleri	177.960	1.286	0,7%	0,5%
14	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	71.593	1241	1,7%	0,5%
15	Kültür, Sanat Eğlence, Dinlenme ve Spor	93.838	1.212	1,3%	0,5%
16	Finans ve Sigorta Faaliyetleri	223.891	1.110	0,5%	0,5%
17	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	105.360	724	0,7%	0,3%
Genel Toplam		15.622.954	243.009	1,5%	100,0%

Kaynak: 2021 Yılı 3. Çeyrek Açık İş İstatistikleri Araştırması, İŞKUR

- ❖ 2021 yılı 3. çeyreğinde Türkiye genelinde 1 ve daha fazla kişi istihdam eden işletmelerde en fazla açık iş **80 bin 167** ile “İmalat” sektöründe olup, **tüm açık işlerin yaklaşık % 33’ü bu sektördedir.**
- ❖ “İmalat” sektöründen sonra en fazla açık iş sırası ile “Toptan ve Perakende Ticaret” ile “Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri” sektörlerindedir. “Toptan ve Perakende Ticaret” sektöründe 68 bin 322 kişilik, “Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri” sektöründe ise 23 bin 785 kişilik açık iş tespit edilmiştir.
- ❖ 2021 yılı 3. çeyreği itibariyle Türkiye genelindeki **açık işlerin % 71’i**; “İmalat”, “Toptan ve Perakende Ticaret” ile “Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri” sektörlerindedir.
- ❖ 2021 yılı 3. çeyreğinde Türkiye genelinde 1 ve daha fazla kişi istihdam eden işletmelerde açık iş oranı % 1,5 olarak gerçekleşmiştir. Bununla birlikte, 1-9 istihdamlı işletmelerde ise açık iş oranı % 1,4 olarak gerçekleşmiştir.
- ❖ Diğer taraftan, 2021 yılı 3. çeyreğinde Türkiye genelinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işletmelerde açık iş oranı bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla 1,1 puan artış göstermiş ve % 1,6 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 2: Çeyreklikler İtibari ile Açık İş Oranları

Kaynak: Açık İş İstatistikleri Araştırmaları, İŞKUR

Not: 1 ve üzeri istihdamlı işletmeler araştırma kapsamına 2021 1. çeyrekte alınmıştır.

AÇIK İŞLERDE TALEP EDİLEN BECERİLER

Uluslararası Meslek Sınıflandırması (ISCO-08)'na göre tasnif edilen ana meslek grupları, talep ettikleri beceri düzeylerine göre aşağıda bulunan Tablo-2'de numaralandırılarak sıralanmıştır.

Tablo 2: Meslek Gruplarına Göre Beceri Düzeyleri (1- En Fazla Talep Edilen Beceri, 5- En Az Talep Edilen Beceri)

No	Meslek Grupları/Beceriler	Bireysel Beceri	İletişim Becerisi	Problem Çözme Becerisi	Sosyal Beceri	Teknik Beceri
1	Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	5	1	2	4	3
2	Hizmet ve Satış Elemanları	3	1	4	2	5
3	Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	2	3	1	5	4
4	Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	1	5	4	3	2
5	Profesyonel Meslek Mensupları	4	3	1	5	2
6	Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1	4	3	5	2
7	Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	4	1	3	5	2
8	Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	1	4	3	5	2
9	Yöneticiler	1	3	2	4	5
Genel Toplam		2	3	1	5	4

Kaynak: 2021 Yılı 3. Çeyrek Açık İş İstatistikleri Araştırması, İŞKUR

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

- ❖ Türkiye genelinde 1 ve daha fazla istihdamlı işletmelerin **%11,6'sı** gelecek 3 ay içerisinde **mal ve hizmet üretiminin artacağını**, **%8,9'u azalacağını** öngörürken, **%51,4'ü bir değişim beklememektedir**. İşletmelerin **%28,1'i** ise konuya ilişkin olarak herhangi bir fikirlerinin olmadığını belirtmiştir.
- ❖ Bununla birlikte, Türkiye genelinde 1-9 istihdamlı işletmelerin **%11'i** gelecek 3 ay içerisinde **mal ve hizmet üretiminin artacağını**, **%9'u azalacağını** öngörürken, **%51,7'si bir değişim beklememektedir**. İşletmelerin **%28,2'si** ise konuya ilişkin olarak herhangi bir fikirlerinin olmadığını belirtmiştir.
- ❖ 10 ve üzeri istihdamlı işletmelerin **%21,4'ü** gelecek 3 ay içerisinde **mal ve hizmet üretiminin artacağını**, **%7,2'si azalacağını** öngörürken, **%45,8'i bir değişim beklememektedir**. İşletmelerin **%25,7'si** ise konuya ilişkin olarak herhangi bir fikirlerinin olmadığını belirtmiştir.
- ❖ Yine 1 ve daha fazla istihdamlı işletmelerin **%8,3'ü** gelecek 3 ay içerisinde **toplam istihdamın artacağını**, **%5,8'i azalacağını** öngörürken, **%57,7'si bir değişim beklememektedir**. Bununla birlikte, işletmelerin **%28,1'i** ise konuya ilişkin olarak herhangi bir fikirlerinin olmadığını belirtmiştir.
- ❖ 1-9 istihdamlı işletmelerin **%7,6'sı** gelecek 3 ay içerisinde **toplam istihdamın artacağını**, **%5,9'u azalacağını** öngörürken, **%58,3'ü bir değişim beklememektedir**. İşletmelerin **%28,3'ü** ise konuya ilişkin olarak herhangi bir fikirlerinin olmadığını belirtmiştir.
- ❖ Yine 10 ve üzeri istihdamlı işletmelerin **%20,3'ü** gelecek 3 ay içerisinde **toplam istihdamın artacağını**, **%5,6'sı azalacağını** öngörürken, **%48'i bir değişim beklememektedir**. İşletmelerin **%26,1'i** ise konuya ilişkin olarak herhangi bir fikirlerinin olmadığını belirtmiştir.
- ❖ 1 ve daha fazla istihdamlı işletmelere istihdam ile mal ve hizmet üretimindeki 3 ay sonrası beklentileri sorulduktan sonra sektörlerine ilişkin genel bir değerlendirme yapmaları istenmiştir. Türkiye genelinde işletmelerin **%14,6'sı** gelecek 3 ay içerisinde **sektörlerin üretim ve istihdam bağlamındaki genel gidişatının daha iyi olacağını**, **%11,3'ü daha kötüye gideceğini öngörürken**, **%35,7'si ise aynı kalacağını** beklemektedir. Bununla birlikte, işletmelerin **%38,3'ü** ise konuya ilişkin olarak herhangi bir fikirlerinin olmadığını belirtmiştir.

- ❖ 1-9 istihdamlı işletmeler sektörlerine ilişkin genel bir değerlendirme yaptıklarında; **%14'ü** gelecek 3 ay içerisinde **sektörlerin üretim ve istihdam bağlamındaki genel gidişatının daha iyi olacağını, %11,6'sı daha kötüye gideceğini öngörürken, %35,8'i aynı kalacağını** beklemektedir. İşletmelerin **%38,6'sı** ise konuya ilişkin olarak herhangi bir fikirlerinin olmadığını belirtmiştir.
- ❖ 10 ve üzeri istihdamlı işletmeler sektörlerine ilişkin genel bir değerlendirme yaptıklarında; **%24,3'ü** gelecek 3 ay içerisinde **sektörlerin üretim ve istihdam bağlamındaki genel gidişatının daha iyi olacağını, %7,6'sı daha kötüye gideceğini öngörürken, %34,6'sı ise aynı kalacağını** beklemektedir. İşletmelerin **%33,5'i** ise konuya ilişkin olarak herhangi bir fikirlerinin olmadığını belirtmiştir.
- ❖ İstihdam edilen kişi sayısı yüksek olan işletmeler 3 ay sonrası için daha iyimser bir beklenti içerisindeyler.

Tablo 3: Sektörlere Göre Mal ve Hizmet Üretim Beklentisi (1 ve Üzeri İstihdamlı İşletmeler)

No	Ekonomik Faaliyet	Artacak	Azalacak	Değişmeyecek	Fikrim Yok
1	Eğitim	21,0%	7,4%	44,3%	27,4%
2	Bilgi ve İletişim	14,9%	6,9%	53,5%	24,7%
3	Gayrimenkul Faaliyetleri	14,7%	7,4%	50,7%	27,3%
4	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	12,9%	6,9%	47,2%	33,0%
5	Toptan ve Perakende Ticaret	12,8%	10,2%	49,3%	27,7%
6	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	12,1%	10,0%	45,8%	32,1%
7	İmalat	11,9%	6,8%	54,0%	27,3%
8	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	11,6%	6,9%	56,9%	24,6%
9	Ulaştırma ve Depolama	11,2%	6,3%	54,4%	28,1%
10	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	9,9%	11,3%	49,5%	29,2%
11	Finans ve Sigorta Faaliyetleri	9,9%	12,8%	54,0%	23,3%
12	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	9,8%	7,7%	62,8%	19,7%
13	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	9,7%	10,0%	55,0%	25,3%
14	İnşaat	9,5%	8,5%	48,3%	33,7%
15	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	9,0%	7,1%	56,6%	27,3%
16	Diğer Hizmet Faaliyetleri	8,4%	9,1%	56,4%	26,1%
17	Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	7,9%	13,7%	48,9%	29,5%
Genel Toplam		11,6%	8,9%	51,4%	28,1%

Kaynak: 2021 Yılı 3. Çeyrek Açık İş İstatistikleri Araştırması, İŞKUR

Tablo 4: Sektörlere Göre Toplam İstihdam Beklentisi (1 ve Üzeri İstihdamlı İşletmeler)

No	Ekonomik Faaliyet	Artacak	Azalacak	Değişmeyecek	Fikrim Yok
1	Eğitim	20,1%	6,4%	49,2%	24,2%
2	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	11,6%	4,5%	51,5%	32,4%
3	Bilgi ve İletişim	11,5%	4,3%	58,8%	25,5%
4	İmalat	11,0%	4,6%	57,7%	26,7%
5	Gayrimenkul Faaliyetleri	9,9%	5,0%	57,3%	27,9%
6	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	9,4%	5,8%	59,4%	25,4%
7	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	9,4%	9,2%	52,3%	29,1%
8	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	9,3%	4,1%	64,5%	22,1%
9	İnşaat	9,2%	6,9%	49,2%	34,7%
10	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	8,3%	7,3%	53,3%	31,1%
11	Toptan ve Perakende Ticaret	8,2%	6,2%	58,0%	27,6%
12	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	8,1%	6,0%	61,2%	24,7%
13	Finans ve Sigorta Faaliyetleri	7,9%	9,7%	61,5%	20,9%
14	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	7,4%	4,0%	69,8%	18,8%
15	Diğer Hizmet Faaliyetleri	6,4%	5,5%	61,2%	26,9%
16	Ulaştırma ve Depolama	6,1%	4,3%	60,3%	29,4%
17	Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	4,5%	10,9%	53,1%	31,5%
Genel Toplam		8,3%	5,8%	57,7%	28,1%

Kaynak: 2021 Yılı 3. Çeyrek Açık İş İstatistikleri Araştırması, İŞKUR

Tablo 5: İşletmelerin Faaliyet Gösterdikleri Sektörün Genel Gidişatından (İstihdam, Mal ve Hizmet Üretimi) Beklentisi (1 ve Üzeri İstihdamlı İşletmeler)

No	Ekonomik Faaliyet	Daha İyi Olacak	Daha Kötü Olacak	Aynı Kalacak	Fikrim Yok
1	Eğitim	30,5%	27,9%	7,5%	34,1%
2	Bilgi ve İletişim	33,7%	19,0%	10,7%	36,7%
3	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	33,6%	17,5%	8,4%	40,5%
4	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtım	42,8%	16,5%	6,0%	34,6%
5	Gayrimenkul Faaliyetleri	34,9%	16,0%	9,1%	40,1%
6	Toptan ve Perakende Ticaret	34,4%	15,6%	12,0%	38,0%
7	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	31,9%	15,1%	16,8%	36,2%
8	İmalat	40,1%	14,9%	7,9%	37,1%
9	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	29,2%	14,6%	12,6%	43,6%
10	Ulaştırma ve Depolama	36,1%	14,5%	10,7%	38,7%
11	İnşaat	31,6%	12,7%	11,1%	44,6%
12	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	52,0%	12,5%	8,0%	27,5%
13	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	39,1%	12,4%	15,4%	33,1%
14	Diğer Hizmet Faaliyetleri	40,8%	12,2%	10,6%	36,4%
15	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	37,5%	12,2%	8,9%	41,5%
16	Finans ve Sigorta Faaliyetleri	44,9%	11,5%	12,2%	31,4%
17	Kültür, Sanat Eğlence, Dinlenme ve Spor	36,9%	9,5%	10,9%	42,7%
Genel Toplam		14,6%	11,3%	35,7%	38,3%

Kaynak: 2021 Yılı 3. Çeyrek Açık İş İstatistikleri Araştırması, İŞKUR